

Nieuwbouw hoogspanningsstation op Bedrijvenpark Zuid-Groningen

Bouw van een nieuw
hoogspanningsstation
Zuid-Groningen

Voorwoord

TenneT en Enexis Netbeheer zijn bezig met de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk. Dit houdt in dat er nieuwe hoogspanningsstations en hoogspanningsverbindingen komen en dat bestaande stations en verbindingen worden versterkt. Zo kunnen we meer stroom vervoeren.

Dit is nodig om stroom te kunnen blijven leveren aan bedrijven en huishoudens. Daarnaast is de energietransitie van groot belang. We willen immers van het aardgas af, elektrisch koken en autorijden groeit en de industrie elektrificeert. Een andere ontwikkeling is dat nu en in de nabije toekomst steeds meer stroom wordt opgewekt door wind en zon. De energie die deze duurzame bronnen opwekken, komt op het elektriciteitsnetwerk en vindt zo zijn weg naar het stopcontact bij u thuis of op uw werk. Om deze stroom op te kunnen nemen, is uitbreiding van het netwerk ook noodzakelijk. Het aanbod van stroom van zonnedaken, zonneparken en windmolens groeit zelfs zo snel dat nieuwe aansluitingen op het netwerk nu en de komende jaren soms niet mogelijk zijn.

Het hoog- en middenspanningsstation op Bedrijvenpark Zuid-Groningen is onderdeel van de netversterking. De voorbereidingen voor de komst van dit station gaan voorspoedig. De eerste ontwerpen van het station zijn gemaakt en de grondonderzoeken zijn afgerond. We zijn in gesprek met direct belanghebbenden zoals grondeigenaren en de toekomstige burens. Met een aantal mensen uit de buurt denken we na over het inpassen van het hoogspanningsstation in het landschap. En binnenkort kunnen de aanvragen voor de bestemmingsplanwijziging en vergunningen de deur uit. U leest erover in deze nieuwsbrief. Hebt u naar aanleiding hiervan vragen, neemt u dan contact met ons op.

Annemiek Berends (projectleider TenneT) en
Bas Koekkoek (projectleider Enexis Netbeheer)

Verlichting station Zandberg opgelost

Er zijn vragen gesteld over de verlichting op midden- en hoogspanningsstation Zandberg. Deze verlichting was nodig voor werkzaamheden op dat station. Na de laatste werkzaamheden op het station bleek de verlichting onjuist te zijn ingesteld. Hierdoor was deze ook 's nachts aan. Het is inmiddels hersteld. Dank voor uw meldingen. Mochten er andere zorgen of vragen zijn, we horen het graag via zuidgroningen380kv@tennet.eu.

TenneT: de hoogspanningsnetbeheerder in Nederland en een groot deel van Duitsland.

Hoogspanning: het elektriciteitstransport van 110.000 Volt (110 kV) en hoger, zoals de 'stroomsnelwegen' (220 kV en 380 kV).

Enexis Netbeheer: regionale netbeheerder, die voor elektriciteit het laag- en middenspanningsnet beheert. Onder andere in Groningen en Drenthe (en ook in Overijssel, Limburg en Noord Brabant).

Vraag maar raak

Hoe groot wordt het hoogspanningsstation?

Het hoog- en middenspanningsstation krijgt een omvang van in totaal 10 tot 15 hectare. De projectatlas geeft u een goed beeld van de grootte en hoe het station eruit komt te zien. Het antwoord op deze vraag en andere vragen van omwonenden, met de antwoorden, vindt u op www.tennet.eu/zuidgroningen.

?

Onderzoek naar beschermde dieren of planten in het gebied

Een belangrijk onderdeel van de voorbereidingen voor de aanleg van een hoog- en middenspanningsstation zijn de veld- en bodemonderzoeken. In opdracht van TenneT voert adviescombinatie TAUW, Witteveen+Bos deze onderzoeken voor dit project uit.

Vincent Sanders van TAUW: “Bij het ecologisch onderzoek kijken we of er beschermde dieren of planten in het gebied zijn. Als dit zo is, moet TenneT daar rekening mee houden. Dat is verplicht vanuit de Wet natuurbescherming. We hebben onderzocht welke bomen in het gebied groeien, welke soorten dit zijn en wat de hoogte is. We doen onderzoek naar de aanwezigheid van roofvogels en uilen. En we hebben broedvogelcontroles uitgevoerd om veldonderzoeken voor andere milieuthema's te kunnen uitvoeren zonder broedende vogels te verstoren. Alle vogels in Europa zijn beschermd als ze aan het broeden zijn. Je mag geen nesten vernielen of het broeden verstoren.”

Het veld in

“Het ecologische onderzoek vindt verspreid plaats van maart tot en met juli. Sommige soorten treft je namelijk niet het hele jaar door. Uilen bijvoorbeeld tref je aan van februari tot en met april. We gaan dan drie keer 's avonds

op pad. Voor roofvogels gaan we van maart tot en met juli zes keer het veld in. Buizerds zijn er van maart tot en met mei. En de boomvalk komt in mei pas terug uit Afrika. Voor de grote leeuwenklauw gaan we tussen mei en augustus kijken, dan valt deze het beste op.”

Gevonden

“Tot nu toe hebben we een nest gevonden waar een buizerd nestelt. We onderzoeken nu de mogelijke invloed van de werkzaamheden van TenneT en de aanwezigheid van een station op deze roofvogel. In het noordelijke deel van het gebied vonden we Kieviten op de akkers. Die hebben we goed in de gaten gehouden tijdens de veldonderzoeken naar andere milieuthema's, maar die gingen niet nestelen. We hebben een slechtvalk gezien, maar die broedt niet. En op een hoogspanningsmast zijn twee nesten van zwarte kraaien aangetroffen. Wanneer we kunnen aantonen dat er geen andere vogel op gaat broeden, mogen we nesten buiten de broedperiode weghalen. Een boomvalk maakt bijvoorbeeld vaak gebruik van het nest van een zwarte kraai. Dat houden we de komende tijd in de gaten. Uilen hebben we niet aangetroffen.”

Afronden

“Eind juli ronden we de onderzoeken af. Dan hebben we een goed beeld van de beschermde dier- en plantsoorten in het gebied en welke maatregelen er eventueel moeten worden genomen.”

Zicht op toekomstig hoogspanningsstation met projectatlas

Waar komt het nieuwe hoog- en middenspanningsstation van TenneT en Enexis Netbeheer? Hoe wordt het ingepast in het landschap? En wat zie je ervan? De TenneT-projectatlas geeft u een beeld van de toekomstige situatie.

Het hoog- en middenspanningsstation (en de verbindingen die hierop aansluiten) zijn te bekijken vanuit een aantal standpunten in de omgeving: het bedrijventerrein, Braamberg, Jipsingboermussel (in de buurt van de A-kade) en vanaf de A.G. Wildervankweg (N 366). Zie <https://ten.projectatlas.app/hs-zuidgroningen> (of scan de QR-code).

“Een goede relatie is heel belangrijk voor ons”

Lennart van Rees is rentmeester bij Duvokot Rentmeesters. Hij komt in beeld wanneer TenneT helder heeft waar werkzaamheden zijn gepland en welke impact deze hebben op de omgeving. Lennart: “Een rentmeester bemiddelt tussen grondeigenaren en TenneT. Ik ben enerzijds de oren en ogen van TenneT in het veld en anderzijds de contactpersoon van rechthebbenden voor vragen of opmerkingen aan het projectteam.”

“Als rentmeester zorg ik er binnen een project voor dat bekend is welke wensen en belangen rechthebbenden hebben. Bij het plannen en uitvoeren van werkzaamheden wordt hier zoveel mogelijk rekening mee gehouden. We staan voor een duurzame relatie. Na de aanleg van een hoogspanningsstation gaat het beheer van het station immers door. Ook dan zijn wij de contactpersoon voor rechthebbenden. Verder zorg ik ervoor dat grondeigenaren juridisch toestemming geven aan TenneT om op hun grond te mogen werken. En ik formuleer met de grondeigenaar de werkafspraken voor de aannemer die het hoogspanningsstation gaat bouwen.”

Rechthebbenden bezoeken

Wanneer, in het geval van een nieuw te bouwen hoogspanningsstation, het voorlopige ontwerp van het station klaar is, gaat Lennart aan de slag. “Dat ontwerp maakt helder waar gewerkt gaat worden en welke maatregelen en belemmeringen, zoals werkerreinen, nodig zijn.

Voordat ik rechthebbenden bezoek, verdiep ik me in de omgeving. Ik kijk welke percelen en rechthebbenden te maken krijgen met de werkzaamheden van TenneT en welke impact deze op hen hebben. Daarna benader ik de betreffende mensen. We maken kennis, bespreken de te verwachten overlast en we bepalen welke (schade) vergoedingen er zijn.”

Goede samenwerking

“Voor het geplande station op Bedrijvenpark Zuid-Groningen zijn we in gesprek met zo’n 30 rechthebbenden, inclusief de gemeente en het waterschap. Iedereen is heel praktisch ingesteld en denkt mee over hoe de overlast van de bouw beperkt kan worden. Het is voor mij als rentmeester heel plezierig zulke open gesprekken te kunnen voeren. Juist benoemen waar de pijn zit en meedenken in een werkbare oplossing zorgt voor wederzijds begrip en vaak ook opties om elkaar tegemoet te komen.”

Met omwonenden in gesprek over landschappelijke inpassing

In maart van dit jaar zijn we gestart met de werkgroep 'Landschappelijke Inpassing hoogspanningsstation Zuid-Groningen'. Met zes mensen die in de buurt wonen of werken praten we over hoe we het station het beste in de omgeving kunnen inpassen. De werkgroep is nu vier keer online bij elkaar geweest. Met nog een sessie te gaan, is het ontwerp zo goed als klaar.

Tijdens de landschapsateliers komen de deelnemers met wensen, ideeën en bezwaren voor de landschappelijke inpassing van het station. De landschapsarchitect maakt na elke bijeenkomst een beeldverslag van alles wat besproken is. Ook maakt zij steeds een ontwerpvoorstel. Hierop is bijvoorbeeld te zien waar het station precies is gepland, waar waterpartijen mogelijk zijn en waar lage struiken of hoge bomen kunnen komen.

Soms blijken ideeën niet uitvoerbaar. Bijvoorbeeld door randvoorwaarden vanuit de techniek, veiligheid en de landschappelijke karakteristieken van de omgeving. We proberen zoveel mogelijk alle inbreng van de deelnemers mee te nemen in het ontwerp.

Ontwerp landschappelijke inrichting d.d. 10 juni 2021

Beeldverslag

Definitief ontwerp

Wanneer het ontwerp voor landschappelijke inpassing van het station definitief is, informeren we alle betrokkenen, zoals omwonenden en naastgelegen bedrijven, hierover. Ook is het onderdeel van de aanvraag van de bestemmingsplanwijziging die binnenkort de deur uitgaat.

Beleefbaar

Pas wanneer de bouw van het station in 2025 klaar is, beginnen we met de daadwerkelijke uitvoering van de landschappelijke inrichting. Dan worden alle ideeën en keuzes echt zichtbaar en beleefbaar. Uiteraard maken we daar een bijzonder moment van. Samen met de deelnemers van het landschapsatelier en andere genodigden.

gebouwd (zie foto) voeren we eerst tijdelijke werkzaamheden uit. Dit is nodig om ruimte te maken voor de bovengrondse bouw van het geplande hoogspanningsstation en om ervoor te zorgen dat we elektriciteit blijven transporteren tijdens de bouw.

Welke (tijdelijke) werkzaamheden zijn dat?

Globaal voeren we de volgende werkzaamheden uit op de plek waar het hoogspanningsstation is gepland:

- We verwijderen 110 kV-stroomdraden en vervangen deze voor ondergrondse 110 kV-kabels. Deze worden tijdelijk om het station heen aangelegd.
- We bouwen opstijgpunten (staalconstructies) om 110 kV kabels vanuit de grond naar boven te begeleiden en aan te sluiten op de bovengrondse 110 kV stroomdraden.
- We verwijderen 380 kV-stroomdraden en maken een tijdelijke 380 kV-hoogspanningsverbinding om het geplande station heen die ervoor zorgt dat de energievoorziening gewoon doorgaat.
- Een hoogspanningsverbinding heeft bliksemdraden die de verbinding beschermt tegen blikseminslag. Eén van deze bliksemdraden heeft geïntegreerde glasvezelkabels om de communicatie tussen de hoogspanningsstations mogelijk te maken. Op de plek waar het nieuwe hoogspanningsstation is gepland, komt deze telecomvoorziening ondergronds te liggen. Deze ondergrondse telecomverbinding wordt tijdelijk om het nieuwe station heen aangelegd.

Zodra deze (tijdelijke) werkzaamheden klaar zijn, kan de bouw van het hoogspanningsstation beginnen. Daarna wordt het station definitief op de bestaande hoogspanningsverbinding aangesloten.

Wat merken omwonenden van de werkzaamheden en hoelang duren deze?

Om de werkzaamheden uit te voeren, leggen we rijplaten neer op de locatie. Hier staan onder meer hoogwerkers en materieel om hoogspanningskabels te plaatsen, te vervangen of te verwijderen. Een aantal van deze machines maakt geluid. Verder staan er een of meerdere bouwwachtes voor de beveiliging van het terrein tijdens de werkzaamheden. Deze geven meestal een groen licht. Ook kunnen omwonenden of langskomend verkeer onze mensen zien lopen en bouwtransport zien rijden. Vaak is dit op afstand, in het veld.

De werkzaamheden vinden vanaf 2022 plaats op werkdagen van 7.00 tot 18.00 uur en duren tot en met 2025. Wanneer er beton wordt gestort of transformatoren worden geplaatst, kan het zijn dat er ook 's avonds of in het weekend wordt gewerkt. Mocht dit zo zijn, dan informeren we u hierover.

“Samen met
Enexis Netbeheer
bouwen aan
meer ruimte voor
duurzame energie”

Op de plek zelf is er nog weinig van te zien, maar achter de schermen zijn de voorbereidingen voor het nieuwe hoog- en middenspanningsstation in volle gang. De bouw van het station op Bedrijvenpark Zuid-Groningen is noodzaak. De toekomst vraagt om een elektriciteitsnetwerk waarop ook voldoende ruimte is voor het transport van lokaal opgewekte, duurzame energie. Door zonneparken bijvoorbeeld. Bas Koekkoek, projectmanager vanuit netbeheerder Enexis Netbeheer, vertelt over de stand van zaken en de samenwerking met landelijk netbeheerder TenneT.

TenneT werkt met Enexis Netbeheer intensief samen aan dit project. “TenneT is de landelijk netbeheerder, die zorgt voor het hoogspanningsdeel, de snelweg. Enexis zorgt als regionale netbeheerder voor het middenspanningsdeel. De afritten van het station richting bedrijven en woningen in de omgeving, zeg maar”, licht Bas toe. “Momenteel is er in de regio weinig tot geen ruimte meer op het hoogspanningsnetwerk. Er zijn nieuwe afslagen nodig om de komende jaren grote, nieuwe initiatieven voor de opwek van duurzame energie op dit netwerk aan te kunnen sluiten. Enexis Netbeheer legt daarvoor de kabels aan die naar de plekken gaan waar onder andere de gemeenten Westerwolde en Stadskanaal rekening houden met nieuwe duurzame initiatieven. Er wordt dus niet alleen op de locatie gebouwd, maar we gaan ook in een straal van ongeveer twintig kilometer om het station heen kabels leggen.”

“Het voordeel van het nieuwe station is dat er flink meer ruimte komt voor teruglevering van energie”

Planning

“Op dit moment bereiden we de aanvraag voor de bestemmingsplanwijziging voor. Daarna start de vergunningaanvraag en rond het tweede kwartaal van 2022 beginnen we naar verwachting met het bouwrijp maken van de grond. Dat duurt ongeveer een jaar. Zoals het er nu naar uitziet, kunnen we in het tweede

kwartaal van 2023 gaan bouwen aan het nieuwe station. De verwachte bouwtijd daarvan is twee jaar. Als de bouw is afgerond, volgt een testperiode van ongeveer een halfjaar. Daarna, in 2025, wordt het station in gebruik worden genomen.”

Fasering in de bouw

Het maximale vermogen van het nieuwe hoogspanningsstation in totaal is 720 MVA. Dat is voldoende voor 720 hectare aan zonneparken. “Het vermogen van het Enexis-deel van het station is 360 MVA. Even voor de beeldvorming: hiermee kun je 144.000 huishoudens van energie voorzien. We verwachten overigens dat we dit vermogen niet in één keer kunnen realiseren. Er wordt waarschijnlijk gebouwd in fases. Dat kan betekenen dat de werkzaamheden nog voortduren na de ingebruikname van het station, omdat er nog extra transformatoren en gebouwen geplaatst en kabels gelegd moeten worden. Maar voor nu kijken we eerst of die maximale capaciteit wel nodig is.”

Minimale overlast

De overlast van de bouwwerkzaamheden blijft naar verwachting beperkt voor omwonenden. Koekkoek: “Bij het bouwrijp maken van de grond wordt er grond aangevoerd en wordt er gegraven om bijvoorbeeld de riolering aan te leggen. Daarna bouwen we de gebouwen die op het stationsterrein komen en we plaatsen de transformatoren. Dat zijn redelijk grote objecten. Dit gebeurt allemaal op een paar honderd meter afstand van de bebouwde kom. Vandaar dat omwonenden hier weinig last van zullen hebben.”

Clusteren kabelaanleg

In 2024 start Enexis naar verwachting met het leggen van de kabels in de grond. Bas: “Het is mogelijk dat een deel daarvan langs of door een woonwijk moet, maar dat is nu nog niet bekend. Waar mogelijk voorkomen we dat. Bovendien streven we er vanuit Enexis naar om zoveel mogelijk kabels gelijktijdig te leggen om de duur van de hinder te minimaliseren. Wel is het goed om te weten dat grote initiatiefnemers ook zelf kabels kunnen leggen. Bijvoorbeeld vanaf het station naar een zonnepark. Dat traject hebben wij uiteraard niet in de hand.”

Kansen voor bedrijven

Het voordeel van het nieuwe station is dat er flink meer ruimte komt voor teruglevering van energie door bijvoorbeeld zonneparken. “Ook voor bedrijven in deze regio die groot-schalig duurzame energie willen gaan opwekken of afnemen biedt dit mogelijkheden”, benadrukt Bas. Het station is overigens gericht op het scheppen van ruimte voor grote vermogens. Voor de teruglevering van zonne-energie via zonnepanelen op woningen van particulieren hebben we met de huidige infrastructuur nog wel ruimte.”

Vragen over de bouw?

Neem dan even contact op met de servicedesk van Enexis via www.enexis.nl/actueel of die van TenneT via www.tennet.eu/zuidgroningen.

A photograph of Rick ten Hoff, a man in a white shirt and blue jeans, standing in a paved area. In the background, there is a blue Debru truck with a crane arm and a large high-voltage power line tower under a clear blue sky.

“Ik vind het belangrijk dat ik weet wat er speelt”

Rick ten Hoff is directeur van Debru. Dit bedrijf verhuurt in diverse landen hoogwerkers, tijdelijke bouwwegen en bruggen. Debru is gevestigd op Bedrijvenpark Zuid-Groningen en kijkt over een aantal jaren uit op het hoogspanningsstation dat daar is gepland.

Rick ten Hoff: “De komst van het hoogspanningsstation is voor mij als ondernemer natuurlijk heel anders dan voor iemand die in de omgeving woont. Ik vind het prima. We zitten hier op een industrieterrein. Het hoort erbij als er een energiestation of fabriek komt. Ik vind het wel belangrijk dat ik weet wat er speelt rondom de komst van het hoogspanningsstation en welk effect het heeft op ons bedrijf. We werken met hoogwerkers die tot 80 meter hoog kunnen. Het zou niet handig zijn als er hoogspanningslijnen boven ons bedrijf komen. Daarover hebben we gesprekken gehad met TenneT. Dat contact loopt prima. De impact van de aanleg van het station is gering voor ons bedrijf en we weten wat er gaat gebeuren.”

Omgeving

“Ik vind het ook belangrijk dat het station netjes en ordentelijk wordt ingepast in de omgeving. Daarom heb ik me aangemeld voor deelname aan de werkgroep Landschappelijke Inpassing, die TenneT en Enexis Netbeheer organiseren. We zijn nu een paar keer online bij elkaar geweest met een aantal omwonenden en een landschapsarchitect. We denken mee over hoe het station straks het beste in de omgeving past. Ik ben daar heel content over. De inkleding wordt netjes. Dat is belangrijk voor ons aangezien we het straks dagelijks zien.”

Zo houden we u op de hoogte

(Planning is onder voorbehoud)

We willen u zo goed mogelijk informeren over de komst van het hoogspanningsstation op Bedrijvenpark Zuid-Groningen in Ter Apelkanaal. We doen dat met een aantal communicatiemiddelen op verschillende momenten.

Projectwebsite

Op de projectwebsite www.tennet.eu/zuidgroningen vindt u de meest actuele informatie over de voortgang van het project en de antwoorden op de meest gestelde vragen.

Projectatlas

De projectatlas (kijkje in toekomst) van het project is in te zien via <https://ten.projectatlas.app/hs-zuid-groningen>

Nieuwsbrief

Gedurende het project versturen TenneT en Enexis Netbeheer een nieuwsbrief over de stand van zaken van het project. Wilt u deze ontvangen? Mail naar zuidgroningen380kv@tennet.eu onder vermelding van nieuwsbrief Hoogspanningsstation Zuid-Groningen. Vermeld hierbij uw e-mailadres, want daarmee geeft u TenneT toestemming uw e-mailadres te gebruiken, en of u de nieuwsbrief per post of e-mail wilt ontvangen.

Mijlpalen project

Februari t/m juni 2021:

- Bodem- en veldonderzoeken inclusief betredingstoestemmingen (nieuwsbrief, informatiebrief)

Kwartaal 3 2021:

- Definitief ontwerp (informatiebrief)
- Ontwerp bestemmingsplan gereed (ter inzage, inloopbijeenkomst)

Kwartaal 4 2021:

- Beantwoorden zienswijzen ontwerp bestemmingsplan (als bijlage bij definitief bestemmingsplan)
- Vaststellen en publicatie definitief bestemmingsplan (ter inzage, informatiebrief, persbericht)

Kwartaal 1, 2022:

- Indienen vergunningsaanvraag (informatiebrief)

Kwartaal 2, 2022:

- Aanbesteding (persbericht aannemer)

Kwartaal 3 en 4, 2022:

- Start werkzaamheden (Bouwapp)

2025:

- Hoogspanningsstation Zuid-Groningen in gebruik (persbericht)

Inloopbijeenkomst

Wanneer het ontwerp bestemmingsplan gereed is, organiseren TenneT en Enexis Netbeheer een inloopbijeenkomst over de (definitieve) plannen.

Contact

Verder kunt u voor vragen en opmerkingen contact opnemen met Jan Willem Hoezen. Hij is omgevingsmanager bij TenneT en bereikbaar via zuidgroningen380kv@tennet.eu.

Dit is een uitgave van TenneT TSO BV en Enexis Netbeheer. Aan de inhoud van dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

